T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/282
KARAR NO : 2019/329
KARAR TR: 29.04.2019

ÖZET : Sigortalı aracın uğradığı hasarı ödeyen sigorta şirketinin, zararın idarece giderilmesi istemiyle açtığı davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

KARAR

Davacı : A.A.T. Sigorta Şirketi
Vekili : Av. H.L.P.
Davalı : Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. Ş.R.

O L A Y : Davacıvekilidavadilekçesindeözetle; müvekkilince sigortalanan 33 BAU 19 plakalı aracın, 4.5.2012 tarihinde, Mersin İli, GMK Bulvarını takiben 34. Cadde kavşağında seyir halinde iken; trafik ışıklarının bozuk olması nedeni ile kavşakta başka bir araçla çarpışarak trafik kazası yaptığını ileri sürerek,, kazada davalı idarenin hizmet kusuru bulunduğundan bahisle 5.198,25.-TL 'nin idareye başvuru tarih olan 18.9.2012 gününden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte tazmini istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

Mersin 2. İdare Mahkemesi 29.3.2013 gün ve E:2012/1217, K:2013/307 sayı ile, davanın, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun uygulanmasına ilişkin bir tazminat davası olduğu, anılan Kanunun 110. maddesi uyarınca görüm ve çözümünde adli yargı mercilerinin görevli olduğu gerekçesiyle adli yargının görev alanına giren davanın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 15/1-a. maddesi uyarınca görev yönünden reddine karar vermiş, bu karara karşı davacı vekili tarafından istinaf isteminde bulunulmuştur.

Adana Bölge İdare Mahkemesi: 3.10.2013 gün ve E:2013/5109, K:2013/4039 sayı ile, davanın idarenin hizmet kusurundan kaynaklanan zararın tazmini istemiyle açılmış olması, 2918 sayılı Yasa'nın 110. maddesi kapsamında bulunmaması karşısında, davanın görüm ve çözümünün idare mahkemesinin görevine girdiği gerekçesiyle, itirazın kabulü ile hükmün bozulmasına karar vermiş, bu karara karşı davalı vekili tarafından karar düzeltme isteminde bulunulmuştur.

Adana Bölge İdare Mahkemesi 24.1.2014 gün ve E:2013/6724, K:2014/468 sayı ile, Bölge İdare Mahkemesi tarafından verilen kararların düzeltme yolu ile yeniden incelenebilmesi; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun değişik 54. maddesinde yazılı sebeplerden birinin varlığı ile mümkün olduğu; düzeltilmesi istenen Mahkemeleri kararının usul ve kanuna uygun olup, düzeltilmesini gerektiren bir sebep bulunmadığından aynı Kanunun 55/3. maddesine göre karar düzeltilmesi isteminin reddine karar vermiştir.

Mersin 2. İdare Mahkemesi 6.4.2015 gün ve E:2014/229, K:2015/533 sayı ile, dava dosyasındaki bilgi ve belgeler ile Adli Tıp Raporunun birlikte değerlendirilmesinden, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 10/b-2 maddesi uyarınca kazanın meydana geldiği trafik ışıklarının bakım ve onarımlarının yeterince yapılmadığı, başka bir ifadeyle trafik düzeni ve güvenliği için gereken tedbirlerin alınmadığı, dolayısıyla davalı idarenin kazanın meydana gelmesinde % 75 oranında kusurlu olduğu sonucuna varıldığından, davalı idare tarafından davacının bu orana tekabül eden 5.198,25-TL zararının başvuru tarihi olan 18.09.2012 gününden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte tazmini gerektiği gerekçesiyle davanın kabulüne karar vermiş, bu karara karşı davalı vekili tarafından istinaf isteminde bulunulmuştur.

Adana Bölge İdare Mahkemesi 29.3.2016 gün ve E:2015/3033, K:2016/624 sayı ile, davanın, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun uygulanmasına ilişkin bir tazminat davası olduğu, anılan Kanunun 110. maddesi uyarınca görüm ve çözümünde adli yargı mercilerinin görevli olduğu gerekçesiyle, uyuşmazlığın çözümünün İdari Yargı'nın görevinde olmayıp, adli yargının görevine girdiği, dolayısıyla Uyuşmazlık Mahkemesi'nin emsal kararlarının da bu yönde olduğu; 2577 sayılı Yasa'nın 45. maddesinin 4. fikrası uyarınca idare mahkemesi kararının bozulmasına karar vermiş, bu karara karşı davacı vekili tarafından karar düzeltme isteminde bulunulmuştur.

Konya Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesi 20.4.2017 gün ve E:2016/1348, K:2017/460 sayı ile, Danıştay Dava Daireleri ile İdari ve Vergi Dava Daireleri Genel Kurullarının temyiz üzerine verdikleri kararlar ile Bölge İdare Mahkemesinin itiraz üzerine verdikleri kararların düzeltilebilmesi, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 54. maddesinde yazılı sebeplerden birinin bulunması halinde mümkün olup, kararın düzeltilmesi istemine ilişkin dilekçe de ileri sürülen sebepler bunlardan hiçbirine uymadığından karar düzeltme isteminin reddine karar vermiştir.

MERSİN 2. İDARE MAHKEMESİ 14.11.2017 gün ve E:2017/1169, K:2017/1771 sayı ile, 2918 sayılı

Karayolları Trafik Kanunu'nun uygulanmasına ilişkin bir tazminat davası olduğu, anılan Kanunun 110. maddesi uyarınca görüm ve çözümünde adli yargı mercilerinin görevli olduğu gerekçesiyle adli yargının görev alanına giren davanın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 15/1-a. maddesi uyarınca görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez aynı istem ile adli yargı yerinde dava açmıştır.

MERSİN 3. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ 14.3.2019 gün ve E:2018/9 sayı ile,davanın İdari Yargı kararının istinaf süresinde açılmış olması nedeni ile zaman aşımı itirazının reddine, dava konusu olayı hizmet kusuru ve dolayısıyla İdari Yargı alanına girmiş olması nedeni ile ve aynı konuda Mersin 2 İdare Mahkemesinin E:2017/1169, K:2017/1771 sayılı kesinleşmiş ilamı ile adli Yargı görevli sayıldığından dosyanın yargı yolu uyuşmazlığının çözümü amacı ile uyuşmazlık mahkemesine gönderilmesine, bu amaçla yargılamanın durdurulmasına karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin, Hicabi DURSUN'un Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Süleyman Hilmi AYDIN, Aydemir TUNÇ ve Nurdane TOPUZ'un katılımlarıyla yapılan 29.04.2019 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;Asliye Hukuk Mahkemesince, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, adli yargı dosyasının Mahkemece, ekinde idari yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, sigortalı aracın uğradığı hasarı ödeyen sigorta şirketinin, zararın idarece giderilmesi isteminden ibaret bulunan bir rücuen tazminat davasıdır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 1. maddesinde, Kanunun amacının karayollarında can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlayacak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek olduğu; "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde, bu Kanunun trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulamasını ve denetlenmesini ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsadığı ve bu kanunun karayollarında uygulanacağı; 10. maddesinde, yapım ve bakımdan sorumlu olduğu yolları trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmanın, gerekli görülen kavşaklara ve yerlere trafik ışıklı işaretleri, işaret levhaları koymak ve yer işaretlemeleri yapmanın Belediye Trafik birimlerinin görev ve yetkileri arasında olduğu belirtilmiştir.

Öte yandan 2918 sayılı Yasanın 19.1.2011 günlü Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Yasanın 14. maddesiyle değişik 110. maddesinde "İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dahil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir"; Geçici 21. maddesinde de "Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ilişkin hükmü, yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde açılmış bulunan davalara uygulanmaz" denilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, dava dosyasında mevcut bilgi ve belgelerin incelenmesi sonucunda; Şirkete sigortalı vasıtanın geçirdiği trafik kazası neticesinde hasarlandığı, bahis konusu olay neticesinde vasıtada maddi hasarın meydana geldiği; tespit edilen hasar bedelinin sigortalı vasıta sahibine ödendiği, olayın meydana gelişinde davalı idarenin yol kusurunun tespit edildiği, meydana gelen hasar nedeniyle sigortalısına tazminat ödeyen şirketin kusur nispetine göre faiziyle birlikte davalıdan tahsili istemiyle davanın açılmış olduğu anlaşılmaktadır.

2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle Bursa 3.Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2.Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz başvuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesi, şu gerekçesi ile anılan kuralı Anayasaya aykırı görmemiş ve iptal istemini oy birliğiyle reddetmiştir: "… Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildiği üzere, tarihsel gelişime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayırımına gidilmemiş ve idari uyuşmazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danıştay yetkili kılınmıştır. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulunduğunu söylemek olanaklı değildir. Ancak, idari yargının denetimine bağlı olması gereken idari bir uyuşmazlığın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. İtiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker kişi ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ilişkin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceğini öngörmektedir. İtiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildiği gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizliği giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sağlanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldığı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındığı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görüleceği yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu şeridi üzerindeki araç trafiğinden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdiği konusunda bir tartışma bulunmamaktadır. İdare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadığı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir…" (Any.

Mah.nin 26.12.2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararı; R.G. 27.3.2014, Sayı: 28954, s.136-147.)

Anayasa'nın 158 inci maddesinin son fıkrasında " Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır." denilmektedir. Anayasa Mahkemesi'nin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, yasa koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan doğan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadığına dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasa'nın 158 inci maddesi uyarınca, başta Mahkememiz olmak üzere diğer yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesindedir.

Bu durumda,2918 sayılı Yasanın 19.1.2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesi'nin işaret edilen kararı gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanunun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle davanın görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu dolayısıyla, Mersin 3. Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan 14.3.2019 gün ve E:2018/9 sayılı başvurunun reddi gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Mersin 3. Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan 14.3.2019 gün ve E:2018/9 sayılı BAŞVURUNUN REDDİNE, 29.04.2019 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Hicabi	Şükrü	Mehmet	Birol
DURSUN	BOZER	AKSU	SONER

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Aydemir	Nurdane
AYDIN	TUNÇ	TOPUZ